VOLVO
SEEDS PVT LTD

जीरा फसल की खेती पद्धति

भूमि	अच्छी जल निकासी वाली रेतीली, दोमट और मध्यम काली मिट्टी उपयुक्त होती है।
बुआई का समय	नवंबर का पहला पखवाड़ा
बीज कि.ग्रा./ हेकटर	10-12
रोपण दूरी (सेमी)	दो पंक्तियों के बीच 30 सेमी.
भूमि की तैयारी	हैरो या देशी हल से 2-3 बार जुताई करके मिट्टी को अच्छी तरह जोत लिया जाता है। पिछली फसल के डंठलों को इकट्ठा करके खेत से हटा देना चाहिए।
बीजोपचार	सेरेसन या थायरम या डेफोल्टन @ 3 ग्राम प्रति किग्रा की दर से उपचार करें।
बुआई की विधि	बीजों को पंक्तियों में या छिड़काव द्वारा बोया जा सकता है।
जैविक खाध (टन/हेकटर)	15 टन गोबर का खाद
रासायनिक खाध (कि.ग्रा./ हेकटर)	कुल:- 40:15:00 (एन.पी.के.) आधार में:- 13.5:15:00 (एन.पी.के.) पूर्ति:- 26.5 कि.ग्रा. नाइट्रोजन (बुवाई के 8वें से 10वें और 30वें दिन दो बराबर किस्तों में)
पियत	जीरे को 4-5 सिंचाई की आवश्यकता होती है। फुल आने के बाद सिंचाई ना करे
निराई	जीरे की फसल को 45 दिनों तक खरपतवार मुक्त रखना महत्वपूर्ण है। आवश्यकतानुसार 25-30 और 40 दिन दो बार निराई करे। बुवाई के बाद अंकुरण से पहले नमीवाली मिट्टी पर पेंडीमेथालिन 1 किग्रा/हेक्टर का समान रूप से छिड़काव करें।
रोग नियंत्रण	काला: उच्च आर्द्रता वाली फसलों के आसपास बुवाई न करें। छोटे और सपाट क्यारी बनाये। जब फसल 45 दिन की हो जाए तो 35 ग्राम मैन्कोजेब 75 डब्ल्यूपी को 10 लीटर पानी में घोलकर 10 दिन के अंतराल पर 4 बार छिड़काव करें।
कीट नियंत्रण	मोलोमाशी:- 10 मिली मिथाइल-ओ-डाइमेथोएट या 10 मिली डाइमेथोएट को 10 लीटर पानी में मिलाकर छिड़काव करें। जेसीड:- 10 मिली मिथाइल-ओ-डिमेटोन या 10 मिली थायोमिडोन को 10 लीटर पानी में मिलाकर छिड़काव करें।
कटाई	जीरे की फसल 105 से 110 दिनों में पक जाती है। बीजों को खराब होने से बचाने के लिए ओस के सूखने से पहले या सुबह के समय कटाई कर लें। कटाई के बाद, पौधों को एकत्र किया जाता है. एक साफ और कठोर खलिहान में लाया जाता है, दो से तीन दिनों तक सुखाया जाता है, और साफ करने के लिए एक छड़ी या थ्रेसर की मदद से दाने को अलग किया जाता है।

Registered Office: B 404, Titanium Heights, Opp. Vodafone House, Corporate Road, Prahaladnagar, Ahmedabad 380015.
Customer Care No.: +91 98255 80838 • +91 98250 96593
Email: volvoseeds@gmail.com **Web:** www.volvoseeds.com

જીરુ પાકની ખેતી પધ્ધતિ

જમીન	સારા નિતારવાળી રેતાળ, ગોરાડુ, અને મધ્યમ કાળી જમીન માફક આવે છે
વાવણી સમય	નવેમ્બરનું પ્રથમ પખવાડિયું
બીજ દર કિ.ગ્રા. પ્રતિ હેકટર	૧૦-૧૨
રોપણી અંતર (સે.મી.)	બે હાર વચ્ચે ૩૦ સે.મી.,
જમીન ની તૈયારી	હેરો અથવા દેશી હળ વડે ૨-૩ ખેડાણ કરીને માટીને સારી રીતે ખેડવામાં આવે છે. પાછલા પાકના થડ એકઠા કરીને ખેતરમાંથી દૂર કરવા જોઈએ.
બીજ માવજત	સેરેસન અથવા થાયરમ અથવા ડિફોલ્ટન @ 3 ગ્રામ પ્રતિ કિલોગ્રામ સાથે સારવાર.
વાવણી પધ્ધતિ	બીજને હારમાં અથવા છાંટીને વાવેતર કરી શકાય
સેન્દ્રિય ખાતર (ટન/હેકટર)	૧૫ ટન છાણીયું ખાતર
રસાયણિક ખાતર (કિ.ગ્રા./હેકટર)	કુલઃ- ૪૦:૧૫:૦૦ (એન.પી.કે) પાયામાંઃ- ૧૩.૫:૧૫:૦૦ (એન.પી.કે) પુર્તીઃ- ૨૬.૫ કિ.ગ્રા. નાઈટ્રોજન (વાવણીના ૮ થી ૧૦ અને ૩૦ દિવસે બે સરખા હપ્તામાં)
પિયત	જીરુમાં ૪-૫ પિયતની જરૂર પડે છે
નિંદાણ	જીરુંના પાકને ૪૫ દિવસ સુધી નિંદણમુક્ત રાખવો જરૂરી છે. ૨૫-૩૦ અને ૪૦ દિવસે એમ બે વાર જરૂર મુજબ નિંદાણ કરવું. પેન્ડીમીથાલીન ૧ કિગ્રા/હે વાવણી બાદ ઉગતા પેહલા ભેજયુક્ત જમીનમાં એકસરખો છંટકાવ કરવો.
રોગ નિયંત્રણ	ચરમી/કાળીયોઃ- વધુ ભેજવાળા પાકી આજુબાજુ વાવવા નહિ. કયારા નાના અને સમતલ બનાવવા. પાક ૪૫ દિવસનો થાય એટલે મેન્કોઝેબ ૭૫ ડબ્લ્યુપી ૩૫ ગ્રામ પતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં ઓગળીને ૧૦ દિવસના અંતરે ૪ છંટકાવ કરવા.
જીવાત નિયંત્રણ	મોલોમશીઃ- ૧૦ લીટર પાણીમાં ૧૦ મિલી મીથાઈલ-ઓ-ડીમેટોન અથવા ડાયમીથોએટ ૧૦ મિલી પ્રમાણે ભેળવીને છંટકાવ કરવો.
કાપણી / લણણી	તડતડીયાઃ- ૧૦ લીટર પાણીમાં મીથાઈલ-ઓ-ડીમેટોન ૧૦ મિલી અથવા થાયોમીડોન ૧૦ મિલી પ્રમાણે ભેળવીને છંટકાવ કરવો. જીરૂનો પાક ૧૦૫ થી ૧૧૦ દિવસે પરિપક્વ થાય છે. દાણા ખરી ના જાય તે માટે કાપણી ઝાકળ ઉડી જાય તે પહેલા અથવા સવારના સમય માં કરવી. કાપણી કર્યા પછી છોડ એકત્ર કરી સ્વચ્છ તથા કઠણ ખળામાં લાવી બે થી ત્રણ દિવસ સુકવીને લાકડીની મદદથી અથવા થ્રેસરથી દાણા છુટા પાડી ઉપણી સાફ કરવા.